

D P B

SAŠA LICHÝ

Saša Lichý - herec, režisér, dramatik

Autor Laťky Saša Lichý se nejdříve setkal s divadlem jako herec. Vytvořil řadu rolí ve hrách pro děti, mládež i dospělé – nejprve v Ostravě, později v Liberci a v Hradci Králové a pak opět v Ostravě. Již během své herecké práce začal psát hry. Je jich celá řada. Pro děti Zvířátka a loupežníci, Tři malí černoušci, Sedm havranů (o nové německé mládeži ze západního Německa). Z této doby je i hra pro dospělé – Horká kaše, která byla hrána s velkým úspěchem. Další jeho pohádky – Kouzelná lampa Aladinova a Cínový voják – hrají divadla v celé řadě měst a znají je děti celé naší republiky.

Když jsme na konci našeho programu k Fripiri vyslovili přání, aby autor této hry zůstal i nadále věrný mladým návštěvníkům divadla, věřili jsme, že v další sezóně uvidíme jeho novou hru. Saša Lichý nezklamal nás, ani diváky. Výsledkem práce jeho i všech ostatních pracovníků divadla je divadelní představení, které dnes uvidíte.

Mluvíme o Sašovi Lichém stále jen jako o dramatikovi, ale nesmíme zapomenout, že po období, kdy divadlo hrál (u nás např. Toleho v Cínovém vojáků), začal režisovat, a to je nyní jeho hlavní práce v našem divadle. Režisér – umělec, který řídí přeměnu textu – písemné podoby hry – v divadelní představení po celých šest až osm týdnů (po dlouhé předchozí přípravě), je duší každodenních zkoušek, které vede a kde vytváří spolu s herci celé představení. Režisér také promýšlí s výtvarníkem návrhy scén, kostýmů i vlásenek, a protože i hudba se musí podílet a podtrhovat režisérovu záměr, spolupracuje s hudebním skladatelem.

Saša Lichý jako režisér připravil našemu publiku celou řadu her. Z těch, které jsme hráli pro vás, například Kuzněcovu Legendu o řece, Drdovy Hrátky s čertem a svoji Fripiri. Pro tuto sezónu nastudoval Dykova Ondřeje a draka.

A na závěr, abychom nezůstali jen u poděkování, přejeme Sašovi Lichému, aby si mohl o tom, jak se vám hra líbila (i co se vám třeba nelíbilo) přečíst hodně dopisů, které nám do divadla napíšete.

Laťka

Režie Evžen Němec

Výprava Luboš Hruza

Hudba Petr Mandel

Jakub Kuba . . . . . Bohuslav Čvančara

Anděla . . . . . Jiřina Třebická

Pinos . . . . . Milada Albinová

Standa Plachetka . . . . . Petr Čepek

Raďa Votík . . . . . Jindřich Dvořák

Olympionik . . . . . Václav Roštlapil

Sachová . . . . . Ludmila Bednářová

Markalíková . . . . . Daniela Šrajerová

Učitel ruštiny . . . . . Antonín Lipský

Dirigent Jan Tomšiček
Hraje orchestr DPB

Představení řídí Jindřich Tuláček
Text sleduje Marie Pohludková

Technicky spolupracují: stavby: V. Plachý s kol., svítí: B. Němeček s kol., dekorace: M. Rybiář s kol. a J. Pátek, kostýmy: B. Smetanová s kol., vlásenky: M. Kuthanová s kol., rekvizity: M. Michalíková s kol.

Československá premiéra 8. září 1962

Saša Lichý

Když roku 490 př. n. l. doběhl řecký vojin z bojiště na břehu moře nedaleko vesnice Marathonu do Atén, aby pověděl obyvatelům o vítězství Řeků nad Peršany, stačily mu síly už pouze na krátkou zprávu „Zvítězili jsme“. Pak zemřel. Vzdálenost mezi Marathonem a Aténami je 42 km.

Přesně stejnou trať běhají sportovci všech národností na olympijských hrách.

MARATÓNSKÝ BĚH – 42,2 KM

1896	Louis, Řecko	2 hod. 58 min. 50 vt.
1908	Hayes, USA	2 hod. 55 min. 18 vt.
1920	Kolehmainen, Finsko	2 hod. 32 min. 35 vt.
1932	Zabala, Argentina	2 hod. 31 min. 36 vt.
1936	Son, Japonsko	2 hod. 29 min. 19 vt.
1952	Zátopek, ČSSR	2 hod. 23 min. 03 vt.
1960	Bikila, Etiopie	2 hod. 15 min. 16 vt.

„Již všechny soupeřky odpadly, zůstala sama Rumunka Balášová. Není již nikým ohrožena. Její vítězství je jisté. Přesto však skáče dál.“

SKOK VYSOKÝ

1860	Powel, Anglie	164 cm
1870	Mitchell, Anglie	175 cm
1880	Davin, Irsko	190 cm
1895	Sweeney, USA	197 cm
1912	Horine, USA	201 cm
1924	Osborne, USA	203 cm
1936	Johnson, USA	206 cm
1941	Steers, USA	211 cm
1956	Dumas, USA	215 cm
1957	Stěpanov, SSSR	216 cm
1960	Thomas, USA	222 cm
1961	Brumel, SSSR	225 cm
1962	Brumel, SSSR	226 cm

HOD DISKEM

1896	Garret, USA	29 m 15 cm
1897	Söderström, Švédsko	38 m 70 cm
1912	Duncan, USA	47 m 58 cm
1930	Krenz, USA	51 m 03 cm
1948	Consolini, Itálie	55 m 33 cm
1953	Gordien, USA	59 m 28 cm
1959	Piatkowski, Polsko	59 m 91 cm
1961	Silvester, USA	60 m 72 cm
1962	Truseněv, SSSR	61 m 64 cm

Na XII. olympijských hrách v Helsinkách roku 1952 dosáhl československý reprezentant Emil Zátopek v dějinách nevidaného výkonu. Zvítězil v běhu na 5 km, na 10 km a doběhl jako první v maratónu. Roky houževnatého, vytrvalého tréninku, vítězství a tři zlaté pro Československo!

BĚH NA 100 m

1886	Baker, USA	11,2 vt.
1891	Cary, USA	10,8 vt.
1912	Lippincott, USA	10,6 vt.
1921	Paddock, USA	10,4 vt.
1930	Williams, Kanada	10,3 vt.
1936	Owens, USA	10,2 vt.
1956	Williams, USA	10,1 vt.
1960	Hary, NSR	10,0 vt.

BĚH NA 1000 m

1913	Mickler, Německo	2 min. 32,2 vt.
1918	Bolin, Švédsko	2 min. 29,1 vt.
1930	Ladoumegue, Francie	2 min. 23,6 vt.
1941	Harbig, Německo	2 min. 21,5 vt.
1952	Jungwirth, ČSSR	2 min. 21,2 vt.
1955	Boysen, Norsko	2 min. 19,0 vt.
1959	Waern, Švédsko	2 min. 17,8 vt.
1960	Valentin, NDR	2 min. 16,7 vt.

ZA JAK DLOUHO KOLEM SVĚTA?

	dni	hod.	min.
1519/22	Magalhaes – 1. obeplutí Země – 3 roky		
1876	kapitán Seymour na své lodi vykonal cestu kolem světa za	117	
1889/90	vypravil list „World“ v New Yorku loď „Nelly“, která vykonal tuto cestu za	72	6 11
1890	Francis Train	67	12 3
1901	Gaston Stieger z franc. listu „Matin“	63	
1901	kapitán Fritzmaurice	60	13 29
1903	Henry Frederick	54	7 20

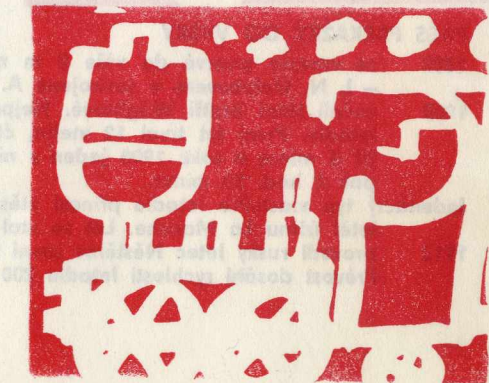
	dni	hod.	min.
1903	Burnley Campbell	40	19 30
1911	Jäger Schmidt	39	19 40
1913	Mears z časopisu „Sun“ v New Yorku	35	21 35
1928	Araki z listu „Jiji Shimpo“ v Tokiu	33	16 26
1928	Mears a Collyer (první cesta letadlem)	23	15 18
1929	vzducholod' „Graf Zeppelin“	21	7 23
1931	Post a Gatty (letadlem)	8	14 51
1933	Post (letadlem)	7	18 49
1938	„bleskový Američan“ Howard Hughes	9	19 16
1959	sovětské vojenské letadlo (2krát doplnění paliva)	2	1 20
1961	majoor Gagarin – kosmická loď	–	1 32

JAK SE ZVYŠOVALA RYCHLOST PARNÍCH VOZŮ (na silnicích)

1850 – 30–35 km/hod. ● 1873 – 40 km/hod. ● 1880 – 45 km/hod. ● 1900 – 46 km/hod. ● 1901 – 101 km/hod. ● 1902 – 120 km/hod. ● 1903 – 132 km/hod. ● 1906 – 205 km/hod.

BENZINOVÉ MOTORY PŘEDSTIHUJÍ PARNÍ STROJE

1931	Campbell – 396 km/hod.	
1933	Campbell na dně vyschlého jezera Salt Lake v USA – 444,445 km/hod.	
1937	anglický kapitán Eyston – 502,4 km/hod.	482,6 km/hod.
1938	anglický kapitán Eyston – 556 km/hod.	
1939	John Cobb – 593,5 km/hod.	

STÁLE VÝŠ – NEJPRVE POMOCÍ BALÓNŮ

- 1731 poprvé vzletl v balónu v Rjazani pomocník písaře Krjakutnyj
1783 5. 6. bratři Montgolfierové veřejně předvedli v Annonay svůj balón, naplněný teplým vzduchem
1783 se vznesl do výše vzduchoplavec Pilatre de Rozier, který až do nedávna byl považován za prvního
1804 dosáhl Sacharov na balónu výše 7300 metrů
1875 vystoupil balón Zenith s tříčlennou posádkou do výše 8600 metrů. Nedostatkem kyslíku vzduchoplavci upadli do bezvědomí. Plavbu přežil jen jediný

PŘES PŘEKÁŽKY DO VÝŠKY

- 1882 se vzneslo poprvé do výše 2 m motorové letadlo ovládané člověkem – I. N. Golubovem a sestrogené A. F. Možajským
1900 začali létat bratři Wrightové. Nejprve na kluzáku, pak na motorovém letadle. První let trval 12 vteřin, čtvrtý již 59 vteřin (1903). Roku 1904 již 5 minut a roku 1908 jeden z nich vydržel ve vzduchu již 57 minut, pak 2 hod. 20 minut.
Jedenáctý typ vlastního letadla přinesl štěstí Luisu Blériotovi. 25. 7. 1909 přeletěl úžinu La Manche. Let se stal mezníkem letectví
1913 provedl ruský letec Něstěrov první looping
Prévost dosáhl rychlosti letadla 200 km/hod.

- 1897 se vznesl do výše balón, který měl dosáhnout severní točnu. Zbytky posádky byly nalezeny v roce 1930 i s písemným materiálem
1901 vystoupili již s kyslíkovým přístrojem Süng a Berson do výše 10.500 m
1926 Grey vystoupil do výše 12.000 m. Zahynul však, protože přístroj selhal
1931 prof. Piccard a Kipfer poprvé ve stratosféře – 15.781 m. Setrvali nad hranicí atmosféry 16 hodin
1932 Piccard s Cosynsem – 16.200 metrů
1933 první sovětský balón (Prokopjev, Birnbaum, Godunov) – 19.000 metrů
1934 druhý sovětský balón vystoupil do výše 19.500 m, pak z neznámých důvodů posádka odhazuje přítěž a stoupá do 22.000 m. Z výšky 12.000 metrů nastává prudký sestup a pád. Všichni tři členové posádky (pilot Fedosenko, konstruktér Vassenko, fyzik Usykin) zahynuli
1935 Američan Stevens vystupuje do výšky 22.080 metrů.

Z DOPISŮ KE HŘE FRIPIRI OD SASI LICHEHO

„...naše třída 7.b byla nedávno u vás na hře Fripiri. Toto představení se nám líbilo ze všech nejvíc, protože v něm vystupovali lidé, kteří jsou tak staří jako my a jistě všichni bychom toužili stát se gagarinci a něco takového prožít s kosmonautkou...“
(Z dopisu pionýrů 7.b z Ostravy-Muglina.)

„...jménem všech žáků 8.b třídy v Doubravě v čele se soudruhem třídním učitelem F. Kondělkou Vás všechny srdečně zdravíme a rovněž zasiláme poděkování za krásnou hru Fripiri od Sási Lichého, kterou jsme viděli ve středu 17. 1. v Ostravě. Již několikrát jsme navštívili Vaše divadlo a vždy si odnášíme v paměti mnoho pěkného. Hra Fripiri byla nejen krásná a veselá, ale i poučná. Poznali jsme, že není jednoduché něčím být, ale vše ovládat a všemu rozumět...“
(Za 4. oddíl podepsána Miluše Krůčková.)

„...většina z nás byla v divadle poprvé. Byli jsme s hrou Fripiri spokojeni... Po této hře jsme se dohodli navštěvovat Vaše divadlo pravidelně. Prosíme Vás, pošlete nám texty písní. Rádi si je při našich schůzkách zazpíváme...“
(Z dopisu pionýrů 6.b v Karvině.)

Z ANKETY MLADÉHO DIVÁKA V DEVÁTÝCH TŘÍDÁCH

Hra Fripiri se mi líbila proto, že ukazuje, jak zajímavou metodou se lze naučit všednímu školnímu učivu.

Z her se mi nejvíce líbily Tři muškerýři a Hrátky s čertem... Fripiri se mi nelíbila. Měla nezajímavý, fantastický děj.

Fripiri se mi líbila hlavně proto, že v ní autor nešetřil fantazií a dobrými moderními nápady.

Líbí se mi, že se divadlo snaží tímto způsobem vzbudit zájem dětí o práci svých rodičů.

Nejvíce mi však utkvěla v paměti hra S. Lichého Fripiri. Bylo to hlavně proto, že děj byl hodně podobný našemu životu... Nejsem ovšem nějaký význačný režisér nebo někdo více vzdělaný, ale v některých chvílích mi připadalo, že je to nepřirozené. To ovšem nemusí být jak jsem říkala. Moc tomu nerozumím, ale píši jen to, co si myslím.

Co jste nám napsali - Co jste

nám napsali - Co jste nám napsali - Co

Redakce programu Helena Mandelová, Brněnská úprava
Lubomír Hrůza. – Typografická spolupráce Rud. Mikeska,
Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., závod Ostrava,
provozovna 22, Hollarova 14. Cena 0,50 Kčs
T 14-22625

ZDARMA

d n l